

VESTNIK

SOKOLSKE ŽUPE CELJE

Leto IV.

Celje, 10. decembra 1934.

Štev. 10.

ZDENKO VERSTOVŠEK:

Zgodovinski razvoj nacionalne ekonomije

(Predavanje na župnem prosvetnem tečaju 1934)

Razvoj socijalizma do Rodbertusa.

Anglež Robert Owen je postavil zelo zanimiva načela. Izhaja iz nazora, da je odrasli človek produkt okolice, v kateri je zrasel. Za svoje slabosti ni človek sam odgovoren, temveč družba. Zato mora vzeti država vzgojo v svoje roke, da more vse ljudi enako vzgojiti. Potem je treba človeka prepustiti samemu sebi, vendar pod prisilnim delom s pravico do dela. Pozičija, ki jo zavzema človek v družbi, se naj ravna po uspehih, ki jih doseže. Owen je skušal uresničiti svoje teorije tudi v praksi, vendar so njegove kolonije kmalu propadle. Uvedel je neko delovno banko. Vsak delavec, ki je izvršil v svojem delu neki proizvod, dobi od državnega podjetja nakaznico, s katero se potrjuje, koliko delovnih ur je imel. S to nakaznico gre k delovni banki, ki mu jo zamenja za nakaznico, s katero si potem lahko nabavi odgovarjajočo množino živil in drugih potrebščin. Ti praktični poskusi so imeli zelo dobro stran. Postali so vzor v pogledu organizacije delavske zaščite. Enake ideje je zastopal začetkom 19. stoletja Nemec Johann Gottlieb Fichte. Dočim so gori navedeni zastopniki socijalizma imeli veljavno pretežno kot pisatelji, ne da bi se mogli s svojimi idejami zasidrati med delavstvom, sta skušala Louis Blanc v Franciji in Ferdinand Lassalle v Nemčiji uveljaviti te ideje med delavstvom. Oba zahtevata pravico do dela in potrebo organizacije dela po državi. Louis Blanc je zahteval v svojem delu Organisation du travail (1839) socializacijo industrije potom utanovitve državnih podjetij (Ateliers nationaux). Taka podjetja so se v Franciji tudi ustvarjala, vendar brez uspeha. Ferdinand Lassalle je ustanovitelj nemške delavske stranke. Znan je po svoji teoriji o mezdi, ki jo imenujemo železni mezdni zakon. Ta zakon sloni na naukah Ricarda. Povprečna delovna mezda se suče vedno okrog točke vsakdanje življenske potrebe. Ako

se mezda zviša, raste tudi hitreje število ljudi, s tem se pa mezda zopet zniža. Pade mezda pod normalno mero, potem se ponudba delovne sile vsled izselitve, zmanjšanja porodov in drugih vzrokov zmanjša tako, da začne mezda zopet rasti. Vendar naziranje Lassalla v pogledu mezd ni pravilno. Padec in dvig delovne mezde ne more tako avtomatično uplivati na povečanje ali zmanjšanje ponudbe delovne sile, ker se uveljavlji povečanje števila ljudi šele v daljšem razdobju.

Znanstveni socijalizem.

Znanstveno utemeljitev socijalizma sta skušala podati K. Rodbertus in Karl Marx. Oba imata izhodišče v nauku Ricarda, da je gospodarsko smatrati vse dobrine le za proizvod dela in sicer materijelnega dela. Vrednost se lahko potem takem določi le z delovnim časom. Tako Rodbertus. Marx priznava tudi duševnemu delu gotovo produktivnost, vendar v zelo omejenem smislu. Oba trdita, da prejme delavec le mezdo, ki zadostuje za vsakdanje življenje, dočim delavec mnogo več proizvaja. To diferenco si lasti kapitalist in podjetnik, akoravno pripada delavcu. Karl Marx je praktično delal na organizaciji delavskega razreda. On je eden od glavnih ustanoviteljev mednarodne delavske asociacije. Teoretične važnosti je njegov materialistični zgodovinski nazor. Vsakokratne gospodarske prilike so odločajoče za celokupno socijalno in kulturno življenje gotove dobe. Sedanjost karakterizira kapitalistična produkcija, po kateri lastnik proizvodnih sredstev, kapitalist, postane tudi lastnik proizvodov. Iz tega nastaja potem moderna razdelba razredov; na eni strani posedujoči kapitalisti, buržuazija, na drugi strani ubogi razred mezdnih delavcev, proletariat. Vrednost blaga določa delovni čas, ki je potreben za izdelavo tega blaga. Vsled pomanjkanja pravilnega vodstva vseh produktivnih sil narodnega gospodarstva je produkcija danes zapadla v anarhijo. Vedno je podana masa brezposelnega delavstva t. zv. industrijska rezervna armada, ki pritska na mezde in vodi delavski stan v bedo. Vendar to naziranje ni točno. Vsak čas ima brezposerne, vendar ne v vsaki industrijski panogi in v nekaterih tudi samo za časa menjave sezone (zidarji, natakarji itd.) tako, da ti ne morejo neugodno uplivati na celotni delovni trg. Tudi nastopa brezposelnost v prvem redu v vrstah manj kvalificiranih delavcev ali celo takih, ki so delomržni in tako ne morejo kvarko uplivati na delovni trg, ker je njih delo manj vredno. Zanimivo je, da je že Marx nastopil proti strojem, ki povečajo brezposelnost, uničujejo rokodelstvo in obrt, ki pade kot žrtev velikih obratov. (Koncentracija obratov.) Nadaljnje posledice kapitalističega načina produkcije so ponavljajoče se krize, imenuje jih epidemije nadprodukcijske.

Svoje nazore je Marx

izčrpno obrazložil v svojem delu »Kapital« (trije zvezki). Skupno s Friderikom Engelsom je leta 1848. izdal manifest komunistične stranke, ki je postal evangelij boljševizma. Izmed novejših socialistov naj bodo omenjeni Avgust Bebel, M. Kautsky ter v novejši dobi Müller-Franken, dr. Friderik Adler in dr. Bauer. V najnovejši dobi je nastopila struja, katera je kritično obravnavala gornje nauke. To je struja revizionizma, katere najvažnejši zastopnik je Bernstein.

Komunizem je našel polje za praktično udejstvovanje v Rusiji. Stranka boljševikov je prevzela od stranke menjševikov (pravih socialistov) oblast ter skušala s kolektivizacijo producije ustvariti komunistično državo. Idejni vodja, hkrati pa dolgo časa tudi politični, je bil Ljenin Uljanov. Njemu ob strani so stali in še deloma delujejo Kamenov, Radek, Rikov, Molotov, Trockij in drugi, vso oblast po smrti Ljenina pa je prevzel Stalin. Reorganizacijo šolstva je izvedla Krupskaia, žena Ljenina. Gospodarski sistem, ki so ga uveljavili in oživotvorili v Rusiji, moremo imenovati prosto ljeninizem. Odprava vseake zasebne lastnine. Pravico do kruha ima le tisti, ki dela. Le temu je zasiguran obstanek. Vse drugo mora propasti. Dušečno deilo se čisla enako kot materijelno. Dočim je ljeninizem v industriji in trgovini nekako lahko prodrl in se uveljavil s centralizacijo vsega gospodarskega življenja v državni oblasti, je v agrarnih krogih dosegel svoj neuspeh. Kolektivizacija poljedelstva se ni obnesla in je celo vodila do hudih kmetskih uporov, ker se je zopet jemala zemlja s silo kmetom in to potem, ko jim je bila zemlja po razlastitvi latifundistov izročena, in si je ravno s tem boljševizem pridobil naklonjenost kmečkega življa. Ravno v tem vprašanju leži težišče boljševiške revolucije v Rusiji. Kako se bodo stvari dalje razvijale, se danes ne more reči. Bodočnost bo pokazala, v koliko so ideje boljševizma zgrešene.

Anarhizem.

Glavni ustanovitelj te struje je P. J. Proudhon. Njegovo delo: »Que' est — ce que la propriété« in »La propriété ce' est le vol« kaže vso njegovo tendenco. Kaj je lastnina? Lastnina je tativna. Kakor sem že omenil, hoče anarhizem odstraniti vsako državno oblast in uipa vzdržati red z zasebnimi pogodbami. Tudi on izhaja iz načela, da le delo ustvarja vrednote. Glavni vzrok vsega zla vidi v denarju in obrestih, ki jih hoče odpraviti z ustanovitvijo splošne menjalne banke. Vsak producent prejme za svoje proizvode bon, ki ga lahko uporabi za to, da si pribavi drugo blago. Zasebno lastnino priznava le v toliko, v kolikor se pridobi z delom ali pa sloni na pogodbah.

Moderne realistične struje.

Ravno socijalizem je dal povod za nove struje. Zasebno

lastnino so pridržale, vendar zahtevajo energično intervencijo državnih oblastev in drugih javnopravnih korporacij v prilog gospodarsko slabejših. Na ta način je nastala socijalna reforma, katera je v glavnem imela svoje izhodišče v Nemčiji. Nekaj profesorjev, znanstvenikov se je zbralo v Eisenachu leta 1872. in so ustanovili društvo za socijalno politiko. Hudomušno so jih imenovali katederske socijaliste, vendar niso bili enotnega naziranja.

Liberalni socijalni reformatorji zahtevajo prosto združevanje individujev; šele v drugem redu mora država poseči vmes. (Lujo Bretano.) Državni socijalisti zahtevajo od države, da energično poseže vmes in brani skupnost pred individualističnimi izrodki, nadalje zahtevajo tudi kolektivizacijo nekih produkcijskih panog po državi. (Schäffle Wagner.) Krščanski socijalci hočejo obnoviti državni red na podlagi etičnih dobrin, izvirajočih iz vere, s pomočjo zadružništva in državne pomoči. (Ketteler Ruhland.) Najnovejša osnova, iz katere izhajajo, je papeževa enciklika: Quadragesimo anno. Vse te struje so zavzemali predvsem bavile z delavskim vprašanjem. Šele v najnovejši dobi se je začelo ventilirati tudi vprašanje srednjega stanu in duševnega proletarijata. Tudi moderne francoske struje so v temelju liberalne kot klasična nacionalna ekonomija, vendar jih preveva duh optimizma. Strogo se obračajo proti klasičnim naukom o zemljiški renti, delovni mezdi in množitvi ljudstva. Prirojeno nezaupanje Francozov in Angležev proti državi ima za posledico, da ne pričakujejo od intervencije države mnogo koristi na tem polju. Zadružništvo je v prvi vrsti poklicano, da napravi remeduro.

Tako sem prišel do najnovejše dobe, katera se ne da v svojih sistemih niti primerjati z eno ali drugo strugo, a kljub temu najdemo v teh najnovejših strujah italijanskega fašizma in nemškega nacionalnega socijalizma mnogo skupnih idej, da, celo ideje takih struj, ki se medsebojno gospodarsko in politično najostreje pobijajo.

M. PRELOG:

Javni nastopi

(Uvod razgovorom pred določevanjem programa za naslednje leto)

Sokolska župa Celje koraka naprej! Vedno je bila med onimi župami, ki so s ponosom, in to upravičeno, gledale na uspeh svojega dela. Zaostajati ni nikdar hotela, zavedajoč se, da je zaostajanje obenem nazadovanje. Naša župa bo pa tudi v bodoče šla po tej svojí s trdim delom začrtani poti, po poti deuze: »Le naprej, samo naprej!« Pri vsem svojem delu se

župa pazno ozira v bodočnost, iščoč virov za neprekidno napredovanje, ne bo se pa branila pogledati do dna problemov, ki bi morda hoteli ovirati njen polet.

Celjska Sokolska župa je vedno pravilno razumeia svoje poslanstvo med narodom, ona se zaveda: »da bo tvoril jugoslovenski narod, vzgojen v sokolskem duhu, nerazrušni temelj zgradbe — velike in uednjene Jugoslavije«. V tej svoji zavesti župa prečvsem skrbi za svoje prednjaštvo, to prednjaštvo je treba izklesati, ga vzgojiti v enakih smernicah, temu prednjaštву je župa poklonila predvsem »Župni Vestnik«, in v tem »Vestniku«, ki gotovo pride v roke vsakega tehničnega, prosvetnega in upravnega delavca naše župe, se sedaj porazgovorno o predvsem tehničnem, — deloma upravnem vprašanju **»o javnih nastopih«**.

Naše edinice prirejajo javne nastope, da pokažejo uspehe svojega dela tekom leta, javno manifestirajo svojo moč ter zainteresirajo za Sokolstvo one, ki še niso v naših vrstah in končno, da pridobijo nekaj dôhodkov, ki so društviom potrebni. Vsi bratje in sestre bodo priznali, da so navedeni momenti bili za Sokolstvo prepotrebni in da tudi v bodoče treba 1. prikazovati uspehe dela, 2. manifestirati in 3. pridobivati gmotnih sredstev. Mnogi ste pa tudi že danes prepričani, da je način tega, danes običajnega nastopanja, manifestiranja in pridobivanja gmotnih sredstev, nepravilen, ker ne odgovarja več danasnijim potrebam Sokolstva, v bodoče mu pa lahko postane celo kvaren.

Kaj me je privedlo do tega razmotrivanja? V češkoslovaškem Sokolstvu so se že v predlanskem letu nekatere župe okleine tega problema z vso resnostjo, ko so spoznale, da nastopi po običajnem načinu ne prinašajo zaželenih koristi, začeli so nastope omejevati, boljšati kvalitativno, tudi zahteva, da se »javni nastop« oddvoji od »zabavnega — veseličnega« dela, ni redka itd. Tudi pri nas so že v lanskem letu nekatere župe omejevale število javnih nastopov, pojavlja se pa že vprašanje po splošni reorganizaciji dosedanjega načina. In končno, kar je glavno: pred sabo imam statistične pole naše župe iz leta 1932. in 1933. in sam sem videl v zadnjih letih precej društvenih javnih nastopov. Vzporedno z drugimi razmislimo tudi minkaj? in kje? nam je predrugačiti in izboljšati?

Rekel sem, da morda sedanji nastopi ne odgovarjajo potrebam Sokolstva in so mu morebiti celo kvarni. Ne mislim dobrih, s treznim prevdarkom pripravljenih nastopov, le slabe imam v mislih, in teh ni malo, to pove statistika, to vedo prednjaki, ki so te nastope gledali s tehničnimi očmi, to ve ljudstvo, ki jih je motrilo še bolj kritično. Morda ni dosti slabih, a dovolj je za posplošenje sodbe. Te nastope bo treba v bodoče

opustiti! Na listi pred sabo vidim v seznamu društvo, ki je imelo javni nastop z 18 člani vsega telovadečega članstva, to je povprečno 2 člana za vsako kategorijo članstva. Sledi še večja skupina nastopov, pri katerih se število 18 dosti ne prekorači. Gotovo ta društva niso upravičena imeti javnega nastopa, ker jim manjka pogoj:

1. da pokažejo svoje delo,
2. da bi mogla s tem številom manifestirati svojo moč in moč vsega Sokolstva tako javno.

Le tretji pogoj deloma uspe, društvo pridobi nekaj sredstev in še to dostikrat skromnih.

Ko o tako pomembnem vprašanju razpravljamo, se moramo seznaniti s pojmom javni nastop, ker sicer lahko kdo očita: »Saj se nam zabranjuje nastopanje, udejstvovanje, pridobivanje sredstev; tak lahko govoriti, ki sedi v večjem kraju, kjer je dovolj članstva.« Smisel javnega nastopa je pač razumeti v že omenjenih točkah, prikazovati uspeh dela itd., torej pred ljudstvom, javnostjo prikazati sistem tehničnega dela iz vsega leta, s tem vidno pokazati na uspeh s primerjavo prejšnjega leta ter tako manifestirati moč edinice in po njej moč vsega Sokolstva. Povrh se vrši ta nastop na prostem, na javnem — odprttem, ne v zaprtem prostoru, ker struktura prostih vaj, ki jih vadijo telovadci v masi, kar predstavlja podrejenost enotni volji — sklenjenost in silo, — že to zahteva. Program se stavljajo same telovadne točke.

Tak e javne nastope bi naj društva, ki nimajo sama dovolj članstva, opustila! Nikdo pa ne bo branil takemu društvu nastopanja, prirejanja prireditve po lastnih močeh. Ni mi namen, da bi področno posegel v to, omenjam pa navadne prireditve, akademije, svečanosti, družabne prireditve za mladino in odrasle. Razumljivo je, da se tudi te lahko priredijo na prostem, nikakor pa ne bodo imele značaja tradicionalnega javnega nastopa. To je pot, po kateri bodo morala kreniti v bodoče nova in slabotnejša društva, to je preizkušena pot, potrdila so to naša kulturna društva. Ne mislite, da se naj sedaj samo igra, poje, muzicira, deklamira, pač bo pa članstvo dodalo k vsemu temu vse, kar zmore; nastopilo bo s telovadnimi točkami po svojih močeh v kateremkoli številu, s katerokoli kategorijo članstva, a prireditvi se bo vendar dal oni pečat, ki Sokolstvo dviga nad vsem drugim, to je pečat vzgoje telesa in duha. Bratje in sestre, to bo vaše, domače, morda začetkom primitivno, a bo res lastno. Gmotni uspeh bo pri eni taki prireditvi mogoče slabši kot pri javnem nastopu, a pri dveh, treh bo še prekosil dohodke javnega nastopa.

S takim nastopom pokažete svojo moč, sedaj vsaj domačini spoznajo vaše delo, moralni uspeh, ki mora biti pred gmotnim,

je popoln. Vi ste res manifestirali moč Sokolstva, — pokazali ste njegovo delo, torej moralno moč v Sokolstvu. Za javno manifestacijo ste še pa preslabi, prišla bo tudi ta. Za to boste res morali dobiti pomoč, vendar tako, da še vi ostanete središče vsega dogodka, to naj bo okrožni nastop, odobren in kontroliran po župnih tehničnih delavcih. Nikakor pa ni Sokolstvu v korist, da še danes prireja skoraj vsako leto večina društev javne nastope. Ker je tako društvo samo številčno slabo, vabi na vse strani k soudeležbi in samo potem vrača obiske. Ne varajmo se s tem, da nas je tako več in bolj pokažemo moč — manifestiramo; domačini poznajo domače razmere, to vedo, nehote se jim vzbudi zavest, da varamo javnost.

Torej leto za letom ono večno romanje telovadcev iz kraja v kraj, od nastopa do nastopa. To bo najbrž črna točka za bočnost, čeravno je bila svetla v preteklosti. Zdi se mi, da se razmere izpreminjajo; do sedaj je Sokolstvo prodiralo med narod, v našo vas, odslej bo trebalo to Sokolstvo tamkaj usidrati. Gotovo je bil potreben poset telovadcev iz matičnega društva k novoustanovljenemu, da so tam ti telovadci nazorno pokazali delo v Sokolu, zainteresirali gotove kroge, tedaj novo društvo napotili k pravemu delu. Nikakor pa ni upravičljivo, da to društvo terja te obiske kar naprej, poseti se ponavlja, vedno eni in isti ljudje prihajajo gledat že zato, ker čutijo to za potrebno iz naklonjenosti ali odvisnosti, ljudstvo, radi katerega je Sokol tam vzcvetel, pa stoji ob strani. Premislimo sedaj logično. Tuji pridejo, pokažejo to in ono, domačini tega ne zmorejo, niti se ne trudijo, da bi zmogli, ker so pač že priznani gostje boljši, v svoji občutljivosti izginejo iz društva — tuji pa po nastopu tudi odidejo. Sedaj smo pa tam, kjer smo bili začetkom. Vse delo se zopet vsmeri v to, da se bo prihodnje leto spet priredilo kaj sličnega. To je napačno, delajte s prireditvami, kot sem jih prej navedel. Oni brat in sestra, ki bosta sodelovala, bosta postala z dušo in telesom Sokola. Imata prijatelje, tudi ti bodo postali Sokoli, ali vsaj Sokolu naklonjeni. Tako bo Sokolstvo prodiralo na vas. Zopet povdarjam, delajte brez tuje pomoči!

Pri tej tuji pomoči se precej ustavljam, ker je v škodo matičnemu društvu, škodljivo splošni disciplini ter vobče ovira napreddek. Zgodijo se primeri, da se hodi vse poletje na take posete, sistematično delo v telovadnicah pa se popolnoma prekine. Tu je tudi vzrok, zakaj so naši javni nastopi glede izvajanja prostih vaj tako slabí. Saj se navadno po oficielnem (obveznem) javnem nastopu vaje sistematično ne vadijo več, torej ne more nastati potrebna skladnost iz tako različno grupiranih telovadcev. Psihologija nam pa tudi jasno predviđa, da oni, ki že dvajsetič nastopa z istimi vajami, ne telovadi z voljo, se

ne trudi, ne jemlje stvari resno, zlasti če ni v idejnem oziru na višku; trdim celo, da je tu iskati vzrokov slabega obnašanja med izvajanjem (ne povsod), smejanje, govorjenje, dostikrat taki telovadci ne sledijo disciplinirano poveljem itd. Kdo ga bo klical na odgovornost? Domačin, ker mu je prišel pomagat?

Javni društveni nastopi bi naj torej bili pri onih društvih, ki nastope zmorejo sama, vsaka nepotrebna pomoč bi se ukinila. Društva, ki bi se posebno odlikovala (tekma), bi smela prirediti okrožni nastop, ki bi bil manifestacija vsega Sokolstva v dotičnem okrožju. Ker bi bilo članstvo primorano udeleževati se samo obveznih nastopov, bi te tudi disciplinirano posetilo. To bi bil prvi začetek združevanja sil, ki ga izvaja danes ves svet. To bi bila slavnost za dotični kraj, redka, a sijajnejša. Zopet ponavljam, da je dosedanji način drobljenja sil po mnogih nastopih bil za Sokolstvo vzdržen, a v bodoče se bo moral umakniti redkejšim, a to mogočnejšim manifestacijam na okrožnih, župnih in še večjih zletih. Sokolske enote pa, ki so v ustroju Sokolstva življena za sebe, bodo morale s podrobnim in tihim tehničnim in prosvetnim delom pripravljati te manifestacije.

Še marsikaj bi bilo omeniti, kakor ločitev nastopov samih od veseličnega dela prireditve itd., vendar naj bo to dovolj in malo opozorilo vsem sokolskim delavcem, da bodo o tem pred sestavljanjem programov in določevanjem javnih nastopov razmišljali, povedali svoja mnenja, zastopali pri tem samo interes Sokolstva po svojem prepričanju, kajti vsak naj gleda vsako reč tudi s svojimi očmi; župnim tehničnim organom pa boste stavili določene predloge, iz katerih bi vzkliki končni sklepi za vso župo, ki bi se v glavnem sukali okrog teh-le točk:

1. Društva naj omejijo prirejanje javnih nastopov, izvedeni nastopi pa morajo biti kvalitetno na višku.
2. Društvom, ki niso sposobna prirediti za današnje razmere dostenjega javnega nastopa z lastnim članstvom, se naj nastop ne dovoli! Minimalne pogoje, recimo glede kategorij članstva in števila nastopajočih, naj stavi ŽTO.
3. Omeji naj se ali sploh prepove med sebojna pomoč pri javnih nastopih, za izrecne prilike daje dovoljenje ŽTO.
4. Kršitelji discipline na javnih nastopih se naj kličejo na odgovornost!

Pri dobri volji vseh funkcionarjev, posebno pa še prednjaštva, bo razmišljevanje o predelani snovi rodilo uspehe. Tudi če zaenkrat ne pride do enotnih sklepov, recimo, da se bo pustila še nadalje v tem oziru lokalnim činiteljem prosta roka, bo vsaj gotov del edinic načel to vprašanje. Tem vprašanjem o

»javnih nastopih« bodo morala slediti še druga, ki jih razmerè danes od Sokolstva zahtevajo. Sokolstvo ne zaostaja za sodobnostjo, ono gre s časom, tudi Sokolska župa Celje gre s časom, zre celo naprej, ker hoče biti nadalje med vodilnimi.

T E H N I Č N I D E L

M. PRELOG:

Vadbene ure za deco obojega spola

25. u r a.

O s n o v a :

Razgibanje s h o j o m e d v e d a .

Vaje v stoji razkoračno.

Vis v z n o s n o i n k r o ž e n j e n a d o r a m e n s k i h k r o g i h .

S k o k i p l o v n o i n p r e v a l i n a p r e j (medvedji skoki): čez enega, dva ležeča.

S k o k i č e z o v i r e : v diru.

I g r a : »M a č k a i n m i š « , t u d i s p o m i k a j o č i m s e k r o g o m .

R a z g i b a n j e s h o j o m e d v e d a .

1. Korakajte v redu! Tecite! Korakom!

2. Korakajte kot slon (po štirih ob napetih nogah — vzpora ležno za rokama sklonjeno)!

3. Korakajte, na znak preidite v hojo slona! Menjati večkrat! (Hoja slona naj traja le krajšo dobo!)

4. Korakajte po štirih (kot psiček), na znak napnite noge! Menjavajte!

5. Korakajte, hodite po štirih, napnite noge, korakajte itd. do razigranosti!

V a j e v s t o j i r a z k o r a č n o .

Član stoj! S čelom not!

S poskokom stoja razkoračno v stran — zdaj!

A) 1. Odročiti — počasi zasuk trupa v levo — odsuk — zasuk v desno (zasukati se čim močneje!).

2. Vzpon, vzročiti (povzpnite se čim više!) — spon, priročiti. Večkrat!

3. = 1. v hitrejšem tempu.

4. Roke dajte na tilnik, predklanljajte se in zaklanljajte! (Predklon — vzklon — zaklon.)

5. Napravite čep in se hitro vzravnajte! (Z rokama se lahko odrinete od tal, da je vzravnava prožnejša.)

B) 1. Odročiti — zasuk trupa v levo — odsuk — zasuk v desno

š povdarkom. (Pazi se na pravilno izvajanje — noge mirejajo).

2. Predklon globoko, predročiti — vzklon, priročiti. Večkrat!
3. Odročiti, odklon v levo — vzklon — odklon v desno (globoko).
4. Zibanje v počepu raznožno.
5. Vzpora čepno in čim hitrejša vzravnava z odrivom rok. Večkrat!

Vis vznosno in kroženje na doramenskih krogih.

- A) 1. Primite kroge in pokrčite noge! (zgiba počepno) — vis vznosno — gibljite s stopali!
2. Isto, a skrčujte in napenjajte menjaje desno in levo nogo! (Pohod — tudi vozijo kolo.)
  3. Isto, a hitreje! (Tek.)
  4. Vis ležno (s spuščanjem naprej) — kroženje (s telesom) v levo.
  5. Vis ležno in kroženje s telesom v desno.
- B) 1. Vis vznosno skrčno — zavesa v nartih zadaj (gnezdo).
2. Isto, a gnezdo z zaveso za levi nart.
  3. Isto, a gnezdo z zaveso za desni nart.
  4. Gnezdo (zavesa v nartih zadaj) — vis vznosno — skrčevanje in napenjanje menjaje desno in levo nogo (hoja), tudi hitreje (tek).
  5. Vis vznosno skrčno — z obema rokama primite za en krog, z nogama se zavesite za drugi krog, uleknite!

Skoki plovno in prevali naprej: čez enega — dva ležeča.

- A) 1. Ponovi preval naprej (prevračajo kozolce)!
2. Ponavljam preval naprej z odrivom snožno! pri prejšnjih urah se je deca naučila prevalov naprej in odrivanje snožno, sedaj preidemo na vajo »medvedjega skoka samega, ki je v bistvu sestavljen — če se pravilno izvede — iz skoka plovno in prevala naprej. Poleg odriva snožno je zlasti važen drugi del, to je preval naprej, dočim skok plovno zaenkrat, zlasti še pri manjši deci, ne pride tako v poštev. Navajajo naj se otroci k temu, da se odrinejo snožno pred zarisanom črto, poženejo čez ležečega na roke, obenem se upognejo (zvijejo v klobiči); s tem se odstrani opasnost padca na glavo. Prevlelikih nerodnežev še ni puščati k tej vaji, ker se vržejo običajno na trebuh. Ti naj prevračajo kozolce s poljubnim odrivanjem!
  3. Medvedji skoki čez ležečega — odrivno črto zariši bliže ležečega!

4. Medvedji skoki čez ležečega — odrivno črto malenkostno oddaljuj od ležečega!
- B) 1. Medvedji skoki čez dva ležeča z odrivom na poljubnem mestu.
2. Medvedji skoki čez dva ležeča z odrivom od zarisane črte.
  3. Isto, a odrivno črto pomalem oddaljuj!
  4. Medvedji skoki z odrivom od črte, a povečaj razdaljo med ležečima!

S k o k i č e z o v i r e : v d i r u .

Te vaje imajo obenem namen vežbati deco v korajži, kar je pri telovadbi izredne važnosti. S pravilnim in pravočasnim postopanjem izgine oni pomislek, katerega se več ne morejo otresti zlasti odraseljši telovadci.

- A) Na blazine, na trato — v skrajnem slučaju tudi na tla — položimo prevrnjene stole, gredi, bruna, nizko ograjo, zapreko ali kaj drugega; te naravne ovire mora deca v diru preskočiti (v hitrem teku). Začetkoma asistiramo, da se deca privadi skokom, potem jo pustimo, da skače sama in poljubno.
- B) Za spretnejšo deco te ovire primerno zvišamo, ali pa tudi razširimo. (Položimo stol vzdolž.)

I g r a : »M a č k a i n m i š k a«, tudi s pomikajočim se krogom.

- A) Igrajo znano priljubljeno igro »Mačka in miš«. Otroci so v krogu s čelom not, drže se za roke, v sredi je miš, zunaj kroga pa mačka, ki hoče ujeti miš. Telovadci puščajo miš ven in noter, mačke pa ne, zlasti, ko je opasno, da vlovi miš. Ko mačka miško vlovi, se vloge menjajo. Pri večjem številu naj igrajo v dveh krogih (vsak krog za sebe)! Povrh pojejo: »Mačka in miš«. (Glej »Nageljčke« C. Preglja!)
- B) 1. Med igranjem se pomikajo telovadci v krogu z odkoraki v desno, menjajo v levo (na znak vaditelja).
2. Se pomikajo na gotovih mestih se pušča tudi mački svoboden prehod. (Dalje!)

N. TRDINOVA:

Vadbene ure za ženski naraščaj

15. u r a .

R a z g i b a n j e. Ponovimo »Verigo« iz 6. ure, najprej v pohodu, potem v teku. Kadar gre že gladko in se nič več ne zmeša, preidemo k »veliki verigi«.

Vsaka dvojica kroži enkrat okrog z osmimi koraki —

držita se za desni roki in hodita v levo okrog — nato gre vsaka k naslednji telovadki — prav kakor pri mali verigi — kateri poda levo roko in kroži z njo enkrat v desno okrog. Tako nadaljujemo od telovadke do telovadke. Enkrat se kroži v desno, drugič v levo okrog. Pri kroženju naj imajo telovadke iztegnjene lehti. Nato vse s čelom proti sredini kroga in vadimo:

- a) 1. Poklek na levo, odročiti — 2. vsed na levo peto, desno iztegniti prednožno, predklon, predročiti gor — 10-krat.
- b) = a) nasprotno.
- c) Vsed s prekrižanima nogama (turški sed) — predročiti — sukanje trupa v desno in levo z istočasnim zamahom lehti v isto stran, pogled za rokami (10-krat!).
- č) V stoji razkoračno v stran: dvigniti ramena, spustiti (sprostiti) ramena (10-krat).
- d) V sedu prednožno snožno (noge napeti) 1. predročiti, 2. vzročiti (10-krat).
- e) Telovadke si podajo roke:
  - 1. čepenje;
  - 2. vzkok sonožno v čepenju;
  - 3. vzravnava (10-krat).
- f) V stoji razkoračno v stran, odročiti — veliki čelnii krogi navzdol (10-krat) — veliki čelnii krogi navzgor (10-krat).
- g) 1. vzpora čepno;
  - 2. vzpora čepno zanožno z levo;
  - 3. vzpora čepno;
  - 4. vzravnava (5-krat).
- h) = g) nasprotno.

D r o g (doramenski):

Iz visa stojno bočno, vnanji prijem:

- 1. Odriv sonožno — zavesa v podkolenih raznožno pred rokama — seskok.
- 2. = 1., ročati v zavesi kolikor mogoče daleč nazaj in naprej.
- 3. = 1., v zavesi skrčiti lehti, nato prožiti (večkrat!).
- 4. = 1., odročiti levo, zusuk trupa v levo — odsuk in zopet prijem z levo — nato nasprotno — seskok.
- 5. = 1., prednožiti levo — seskok.
- 6. = 5. nasprotno.
- 7. = 1., zanožiti levo — prednožiti levo — seskok.
- 8. = 7., nasprotno.

K r a t k e k o l e b n i c e :

- 1. Preskakovanje enonožno (druga noge je skrčena) z medskokom — vsakih pet poskokov menjati nogo.

2. En poskok z medskokom na desni — eden na levi (ponavljati).
3. En poskok brez medskoka na desni, eden na levi (ponavljati).
4. V stoji skrižno preskakovanje sonožno z medskokom. Pri vseh vajah vrtimo naprej. Potem vse vaje ponovimo in vrtimo nazaj.

Igra: Telovadke stoje v krogu druga poleg druge s čelom not. Vsaka ima svojo tepežko, ki jo položi pred svojimi nogami na tla. V sredini kroga je ena telovadka, ki nima tepežko. Ta skuša vzeti eni izmed telovadk tepežko. Ako se ji to posreči, mora dotična telovadka bežati okrog kroga, srednja jo podi in skuša s tepežko udariti. Ko priteče do svojega mesta, kjer je zdaj vrzel v krogu, skoči v sredo in skuša zdaj ona vzeti tepežko eni izmed telovadk, stoečih v krogu. Prejšnja srednja pa stopi na njeno mesto. Telovadke varujejo svoje tepežke tako, da jih hitro primejo, kadar je nevarnost, da bi jih srédnja vzela. Ne smejo pa na tepežko stopati ali jo stalno držati.

Po končani igri korakamo po telovadnici najprej v redu, stvorimo redove, nato dvojne redove in zapojemo »Sokolsko koračnico«.

(Dalje.)

S. BURJA:

Uvodne vaje

K 14. u r i.

A. V pohodu.

61. Tek v vzponu, na znamenje vzkok.
62. Hoja z visokim skrčevanjem prednožno na vsako 3. dobo.
63. V pohodu bočni krogi nazaj. Glej vajo 38.!

B. Na mestu.

64. Izpad z d. v stran, predklon, predročiti dol ven, prijeti se za gležnja — odgib v 1.
65. Prednoži zmerno d. nogo in jo otresi, nato z drugo.
66. Sed ranzožno: predklon v l., predročiti dol in zib — zvklon in v nasprotno stran.
67. Sed raznožno: prednožiti ven — snožiti — in spustiti (v sed snožno) — raznožiti in ponavljam!
67. Vzpora klečno, roke postavi daleč naprej, da čutiš vso težo na rokah: z odrivom vzklon in tlesk z rokami.
68. Stoja spetno: zibanje počepno s predročevanjem in zaročevanjem — vzročiti in zanožiti d. — prinožiti in zibanje

počepno — ozročiti in zanožiti l. — prinožiti in ponavljati.

69. Stoja odkoračno z d., predklon, odročiti pesti: sukanje trupa v l. in d., z lehtmi drža.
70. Skakljanje snožno — vzkok, prednožiti z d. — skakljanje — vzkok, prednožiti z l. — ponavljanje.
71. Stoja odkoračno z d., predklon, predročiti: dva ziba v predklonu — zib, predročiti dol ven, z rokami dotik tal zunaj stopal.
72. Z d. odnožiti visoko — prinožiti — isto z l.

K 15. u r i.

A. V pohodu

73. Štiri predskoke snožno — štiri tekove poskoke — vzkok, raznožiti.
74. Hoja z visokim prednoževanjem in tleskom pod nogo.
75. Hoja z visokim skrčevanjem prednožno na vsako 3. dobo in odklon v nasprotno stran od skrčenja noge.

B. Na mestu.

76. Stoja razkoračno v stran, široko, odročno skrčiti gor: odklon v l., 2 ziba, izdih — vzklon — isto v d.
77. Čep zanožito z d., lehti voljno: 2 ziba z zaklonjenim trupom. Isto z l.
78. Stoja predkoračno skrižno z d.: polagoma turški sed — vzravnava.
79. Stoja odkoračno tesno, stopala vzporedoma, zaročno pokrčiti, pesti: d. pokrčeno predročiti, l. pokrčeno zaročiti. Gib naj bo iz pleč mehak, hitrost stopnjuj!
80. Hoja na mestu z visokim skrčevanjem prednožno na vsako 3. dobo. Z lehtmi delaj kakor v prejšnji vaji.
81. Stoja razkoračno v stran, predklon globoko, z l. predročiti, dotik tal pred l. stopalom — vzklon — počep razkoračno, zaklon, boke potisni naprej, zaročiti z d., dotik tal za d. peto.
82. Leža vznak, priročiti: sed skrčno, stopala se ne dotikajo tal, predročiti dol — polagoma leža vznak.
83. Z l. zaročiti, z d. vzročiti in menjavati.
84. Z l. prednožiti not, z d. predročiti dol not — z l. zanožiti ven, z d. odročiti gor. Delaj prožno!
85. Stoja zanožno z d.: s prednoženjem d. celi obrat v l. na prstih l. v stojo zanožno z d.

K 16. u r i.

A. V pohodu.

86. Menoma hoja in tek: 10 korakov hodi, 10 dob teci, to delaj 2—3 minute! Pazi na popoln izdih!

87. Hoja z dolgimi koraki v zaklonu.
88. Med pohodom iz priročenja skozi odročenje vzročiti in priročiti z zibanjem lehti.
- B. Na mestu.
89. Stoja spetno, odročiti: zibanje počepno, kroženje ramen in mali bočni krogji.
90. Stoja zakoračno z d., odročiti: zaklon in 2. ziba v odročenju in zaklonu, vdih — predklon globoko, predročiti in 2 ziba, izdih.
91. Prednožiti z l., zasuk trupa v l., predklon, odročiti — prinožiti, odsuk, vzklon, priročiti in nasprotno.
92. Sed prednožno snožno: $\frac{1}{4}$ obrata v l., prednožiti in strženje z nogami, z lehtmi loviš ravnotežje.
93. Sed raznožno odročiti: zasuk trupa v l., predklon, z d. se dotakneš l. stopala — vzklon in odsuk — v nasprotno stran.
94. Stoja zanožno z d., lehti voljno priročene, prednožiti z d., visoko, predklon, predročiti gor, dotik prstov nog — zanožiti z d., vzklon, priročiti.
95. Stoja odkoračno z d., zasuk trupa v d., predročiti gor sproščeno — nih trupa in rok v l. skozi počep odnožno z d. in skozi priročenje (v položaj, ki je nasproten prvotnemu) in nazaj. Nihaj sproščeno!
96. Zibanje počepno s predročevanjem in zaročevanjem — vzkok, vzročiti — doskok in zibanje počepno — zanožiti z d., vzročiti — prinožiti in zibanje počepno — zanožiti z l., vzročiti — zibanje počepno — vzkok, vzročiti — in ponavljati.
97. Stoja odkoračno tesno, stopala vzporedna, zaročno pokrčiti, pesti: d. pokrčeno predročiti dol, pest pride do višine ust (glej, da kot med nadlehtnico in podlehtnico ostane vedno enak!) — l. pokrčeno zaročiti, pest je kakih 10 cm za bokom. Mahaj prožno, ne predklanjaj se! (Dalje.)

Jugoslovanska kola in češkoslovaški narodni plesi

Privedila Nina Trdina.

Medigra: 8 taktov $\frac{2}{4}$.

- I.—IV. Drža (telovadke stoje mirno v krogu).
- V., VI., VII. S šestimi koraki naprej pridejo telovadke zopet v redove — ista postavitev kakor pri »Kalamajki«. Koraki so po potrebi daljši ali krajši.
- VIII. 1. Stoja spetno.
2. Drža.

Sekerečka.

- A. I.—IV. Štirje izmenski koraki, lihe (1., 3., 5. itd.) začno z levo, sode (2., 4., 6. itd.) z desno nogo. Lihe delajo korake naprej, sode nazaj. Takoj na prvo dobo prvega takta si podajo roke — prva drugi, tretja — četrti, itd. — Pri vsakem izmensekem koraku je majhen odklon na tisto stran, kjer je izstopajoča noga.
- V. — VIII. = I.—IV., toda nazaj na prvotni prostor. Zdaj delajo lihe korake nazaj in sohe naprej.
- IX. 1. S poskokom počep prednožno z levo (sode z desno).
2. Drža.
- X. 1. S poskokom počep prednožno z desno (sode z levo).
2. Drža.
- XI. 1. S poskokom počep prednožno z levo (sode z desno).
2. S poskokom počep prednožno z desno (sode z levo).
- XII. 1. S poskokom stoja spetno.
- XIII.—XVI. = IX.—XII.
- B. I. 1. Izpad z levo nazaj, zasuk trupa v levo, potlesk ob īevi rami — desna roka z velikim lokom skozi predročenje in vzročenje pade na levo ob levi rami.
2. Drža.
- II., III., IV. S šestimi tekovimi poskoki (začne desna) se dvojice enkrat obkrožijo, pri tem si podajo desne roke, ki jih koncem IV. taka zopet izpuste, vsaka pride nazaj na svoj prostor.
- V. = I., nasprotno.
- VI., VII. S štirimi tekovimi poskoki (začne leva), na nasprotni prostor, pri tem si podajo leve roke, ki jih koncem VII. taka zopet izpuste.
- VIII. Drža.
- IX.—XVI. = I.—VIII. V XVI. taktu pridejo telovadke zopet na svoj prostor. V delu B. izvajajo lihe in sode vse enako, to je vse z isto nogo. Ves ples se ponovi še enkrat.

Medigrad : 5 taktov $\frac{2}{4}$.

Z devetimi koraki naredi telovadke dva kroga. Na 2. dobo V. taka vse stoja spetno, podati si roke. Kam mora priti vsaka telovadka, je razvidno iz slike št. 4.

Zaplet :

- I. 1. Desna noga korak v desno.
2. Poskok na desni s pomikanjem v desno, leva se pri tem križa pred desno v zraku.
- II. 1. Leva noga korak v desno (čez desno), teža telesa je na levi.

2. Poskok na levi na mestu, desna, ki je za levo, naredi v zraku krog in se prekriža pred levo v zraku.
- III. 1. Desna pade mirno za en korak v levo od leve noge.
 2. Leva začenja korak v levo.
- IV. 1. Leva skonča korak v levo.
 2. Desna se pritegne k levi in teža telesa se prenese na desno.
- V. 1. Leva korak v levo.
 2. Desna se pritegne k levi, toda teža telesa se ne prenese.
- VI. 1. Desna korak v desno.
 2. Leva noga se pritegne k desni in teža telesa se prenese na levo.
- VII. 1. Desna korak v desno.
 2. Leva se pritegne k desni, toda teža telesa se ne prenese.
- VIII. = IV.
- IX. = V.

Pleše se živo, do začetka tretjega takta z velikim poletom naprej, nato vse do konca mirno. Ves ples se ponovi tolikokrat, da pride vsaka telovadka zopet na svoje mesto v krogu nazaj.

Radi pomanjkanja prostora je morala skica za »Zaplet« izostati in jo priobčimo v prihodnji številki. (Op. uredn.)

I   Z   Ž   U   P   E

Zbor društvenih delegatov (starost in načelnikov)

Celjske sokolske župe dne 25. novembra 1934 v Narodnem domu v Celju

Župna uprava je po letošnjem župnem občnem zboru prvič povabila k plenarni seji vse staroste in načelnike v župi včlanjenih društev in čet. Vabilu se je pretežna večina odzvala, tako da je bila udeležba nad pričakovanje velika.

Župni starosta brat Smertnik se je uvodoma spomnil najžalostnejšega dogodka, odkar obstaja Jugoslavija. Deveti oktober 1934 ostane v zgodovini Jugoslavije najbolestnejši dan, ko je mlada Jugoslavija izgubila svojega ustanovitelja in Zedinitelja. Z Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem je izgubila Jugoslavija vladarja-mirotvorca, čigar ime bo vedno blestelo kot vzor rodoljubja in junaštva. Najtežje je zadela izguba Sokolstvo. Sokolstvo se bo spominu blagopokojnega Kralja mučenika oddolžilo s tem, da bo verno izvrševalo Njegovo poslednje izročilo: »Čuvajte Jugoslavijo!« Župni starešina je izrazil neomajno zvestobo in udanost saveznemu starešini Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II.

Nato je brat starešina prešel na glavno točko dnevnega reda, na ustanovitev strelskega odseka v vseh društvih in četah. Poročal je o sklepnu Župnega tehničnega odbora, ki je skle-

nil predlagano ustanovitev. V zadevi ustanovitve strelskega odseka je bila izdana okrožnica že 2. avgusta t. i., v kateri so bila objavljena obširnejša navodila. Po daljši razpravi je sklenil zbor, da se ustanovitev strelskega odseka izvede v vseh župnih edinicah in postane streljanje obvezna pandga telesne vzgoje Sokolstva. Vse edinice morajo o izvršenem skepu poročati v teku enega meseca. V krajih, kjer se nahajajo strelske družine, bo stopilo Sokolstvo z njimi v stik z vabilom, da pri snavanju sokolskih strelskega odseka pomagajo tem s svojimi izkušnjami. Streljački okrug v Celju bo župa naprosila, da akcijo Sokola podpre. Župa je prepričana, da bodo strelske družine radevilje pomagale sokolskim edinicam in jim prepustile po gotovem urniku v uporabo svoja strelišča, ne da bi bile same pri svojem pouku prizadete.

Župni tehnični odbor bo izdelal poseben pravilnik, v katerem bo razviden tudi obseg in ureditev strelišč. Ukrenil bo vse potrebno, da se bo pouk v vseh edinicah vršil po enotnem načinu.

Pri več edinicah so rezervni oficirji in tudi bratje, ki so do nedavnega še služili kadersko rok in so v streljanju izvežbani ter sposobni, da prevzamejo tudi pouk v streljanju. Za one edinice, kjer takih bratov ni in tudi ni strelske družin, bo župa priredila poseben tečaj, da se bratje v tej panogi izvežbajo. Naprosila se bo vojaška oblast, da delegira v tečaj oficirja-strokovnjaka, ki bi pouk prevzel. Radi marljivejšega udejstvovanja v tej panogi bo župa že prihodnje leto priredila župne tekme, kjer bo tudi streljanje obvezna tekmovalna panoga.

Društva bodo prejela po ŽPO vprašalne pole, koliko imajo izvežbanih strelcev, jeli v kraju strelska družina in kakšne prilike so pri društvih (četah) z ozirom na napravo strelišča. Polkovnik brat Gavrilović je podal smernice, kako naj se ravna pri napravi in urediti strelišč in je zlasti poudarjal, naj se urejajo navadna, skromna strelišča z nekaj metri zaklona. Priporočal je pri napravi novih strelišč štedljivost, ker je tudi z malimi stroški mogoče doseči dobre uspehe.

Pri slučajnostih je brat Verstovšek naglašal potrebo, da se Sokolstvo odnosno župa zavzameta tudi za socijalna vprašanja. Današnje težke prilike odločno zahtevajo, da stori Sokolstvo v tem pogledu kar največ mogoče. V župi že tak odsek obstaja. Ta se bo gotovo zavzel, da izvede širšo akcijo, kolikor je v današnjih razmerah izvedljiva. Izvajanjem brata prosvetarja se je vneto pridružil brat Plesković iz Trbovelj in priporočal izvedbo akcije na najširši podlagi.

Po stvarni razpravi si je zbor soglasno osvojil sklep savezne skupščine, da se zaradi poenostavljenja savezne uprave prenesejo vse savezne instance v Beograd.

Navzoči bratje so izrazili nejevoljo, da se Sokolstvo pri merodajnih činiteljih premalo upošteva. Kot najmočnejša nacionalna organizacija v državi zasluži, da se upošteva v vsakem pogledu. S tem v zvezi so delegatje obsodili poimenovanje novega, neznatnega, na skrajni periferiji celjskega mesta ležečega trga po ustanovitelju Sokolstva dr. Miroslavu Tyršu. Ravnanje celjskega mestnega sveta smatrajo za omalovaževanje zaslug nesmrtnega ustanovitelja največje slovanske organizacije.

Zbor delegatov nalaga vsemu članstvu, ki ima krov, da ga ob raznih obveznih prireditvah in proslavah tudi nosi. S tem prizadeti dokažejo, da so disciplinirani člani sokolske organizacije. Izjeme tudi ni za predstavnike oblasti.

Posamezniki so želeli še nekatera pojasnila glede proslave 1. decembra, o načinu prisegе itd.

Po dve in polurni razpravi je zaključil župni starosta brat Smertnik lepo uspelo zborovanje, ki je pokazalo, da Celjska župa pravilno razumeva potrebe časa in po njih uravnava svojo iniciativnost in deio.

Iz župnega tehničnega odbora.

Preložitev župnih prednjaških izpitov. Vsled tehničnih zaprek smo bili primorani odgoditi župne prednjaške izpiti, ki so bili določeni za 9. XII. Kdaj se bodo isti vršili, bomo pravočasno javili. Predvidoma v mesecu decembru ne. Kandidatom, ki so se prijavili, priporočamo v izpopolnitev knjige br. Terčka: Priprava za izpite.

* * *

Pravilnik za streljaške odseke se izdeluje in ga bratske edinice v kratkem prejmejo. Ta čas pripravljajte vse potrebno za ustanovitev tega odseka ter določite člana, ki bo z veseljem in uspešno ta odsek vodil!

* * *

Izpiti za smučarske sodnike se pričnejo v nedeljo 23. t. m. ob 8. zjutraj v župni pisarni v Narodnem domu, ne pa 16. t. m. kot je bilo javljeno, ker se vrši ta dan vojaška prisega.

Smučarski odsek.

V župi ima 35 društev lasten smučarski odsek, kjer je organiziranih preko 1500 smučarjev vseh oddelkov.

* * *

Prva sokolska smučarska skakalnica
v naši župi.

Društvo Zagorje si je zgradilo lastno skakalnico, kjer bodo

možni skoki preko 40 m. Ponosni smo na to skakalnico in želimo, da bi druga društva v tem pogledu sledila.

* * *

Vsak sokolski smučar si naj nabavi smučarski znak.

* * *

Glede nabav smučarskih in drugih potrebščin se ravljajte po tvrdkah, ki inserirajo v »Župnem Vestniku«. Sokolska društva imajo primeren popust pri skupnih nabavah.

Razno.

Nova edinica. V Št. Vidu pri Grobelnem se je 2. decembra vršil ustanovni občni zbor sokolske čete Št. Vid - Grobelno. Za starost je bil izvoljen br. Juraj Perdija, za načelnika br. Bevc Franjo.

Novo četo v naši sredi najprisrčneje pozdravljam in ji želimo čvrstega razmaha.

Narodno-obrambna dneva. Zveza jugoslovenskih emigrantskih združenj v Jugoslaviji priredi v dneh 15. in 16. decembra narodno-obrambna dneva. To udruženje je poslalo našim edinicam vabila z načrti o pripravah za ta dneva.

Ker so povečini vsi pripadniki tega udruženja včlanjeni pri naših društvh in četah, priporočamo bratskim edinicam, da po možnosti sodelujejo pri tej prireditvi.

Iz uredništva in uprave

»Župni Vestnik« bo tudi v prihodnjem letu redno izhajal in bo ostal dobrodošel vsem idejnim in tehničnim sokolskim delavcem v župi. Lahko bo v razširjenem obsegu nudil še več, če mu uspe pridobiti novih naročnikov. Društva prosimo, da naročajo Ž. V. v več izvodih in ga priporočajo tudi članству v naročitev. Letna naročnina za 10 številk ostane 20 Din.

Dopisi naj bodo tipkani na stroj ali pa razločno pisani s črnilom in to le na eno stran lista.

Še je nekaj zamudnikov, ki za minevajoče leto še niso poravnali naročnine. Zadnjič jih prosimo, naj vsaj ob prejemu te zadnje številke letnika izpolnijo svojo dolžnost.

Društva, ki žele spremembo v številu naročenih izvodov Ž. V. v novem letniku, naj to javijo še pred 1. januarjem upravi. Enako naj store ostali naročniki. Med letom javljenih sprememb ne bomo mogli upoštevati.

1. številka letosnjega letnika je pošla. Društva, ki imajo kak izvod te številke odveč, naj nam ga pošljejo.

Poslužujte se tvrdk, ki inserirajo v Vestniku!